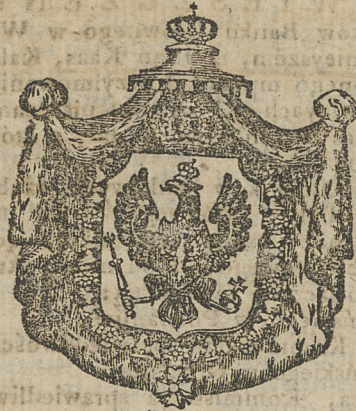

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O .

Nakładem Drukarni Nadwornéy W. Dekera i spółki. — Redaktor: Assessor Raabski.

№ 73. — W Sobotę dnia 10. Września 1825.

OBWIESZCZENIE.

Wypadek upłyniony Wersury okazał, iż właściciele dóbr, którzy żądali listów zastawnych na swe dobra, nie starali się bynajmniej zadosyć uczynić rozporządzeniu Dyrekcyi Generalnéy z dnia 18. Stycznia r. b. (No. 7.), gdyż nieledwie wszyscy rozpoczęli układy z swymi Wierzycielami dopiero w czasie Wersury, poczęści takowych nieukończyli, i sami sobie winę przypisać muszą, iż zamiar ich nie przyszedł do skutku; inni zaś niepotrzebnie czynności Wersury przewlekli, i przez to dali powód swym Wierzycielom do użaleń o późne wygotowanie listów zastawnych.

Wyższa Władza zaleciła nam, abyśmy bez względu postępowali z opieszalymi Intereasantami, i w przyszłości w jednym terminie listy zastawne do intabulacyi podali, przez co Wersury skrócone zostaną.

Polecamy więc Właścicielom dóbr, którzy chcą zaciągnąć listy zastawne, aby się ściśle do §. §. 16. i 17. Regulaminu kredytowego stósowali, i przed rozpoczęciem Wersury przez złożenie dokumentów okazali, iż przeszkody hypoteczne załatwili, by zgromadzone Kollegium po roztrząśnieniu i ustanowieniu tax, natychmiast rozstrzygnąć mogło wnioski Podających o listy zastawne, iako też wnieść o ich intabulacyą, co zawsze nayspóźniej z dniem 15. Stycznia i ostatniego Czerwca nastąpić ma. Kto się spóźni, ten będzie odstany do następującej Wersury.

Poznań dnia 29. Sierpnia 1825.

Królewska Dyrekcyja Prowincyalna Ziemstwa.

Nieżyrowski,

O B W I E S Z C Z E N I E .

Jchmość Panów Dłużników Banku Głównego w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem zamieszkałych, uwiadomiamy ninieyszém, iż JPan Kaas, Kalkulator Regencyi Poznańskiéj, na wniosek swój, od powierzonego mu dotąd przyjmowania dla Głównego Banku tuteyszego wyplat w kapitałach i prowizyach w Poznaniu uiszczanych i z onych kwitowania, od dnia 30. Września r. b. przez nas uwolnionym został, z którym to dniem ustaie pełnomocnictwo onemuż od nas na to udzielone.

Wzywamy zarazem Jchmość Dłużników bankowych, ażeby od dnia 1. Października r. b. wszelkie wyplaty swe na rzecz Banku Głównego, jeżeli takowych wprost do nas wnosić nie chcą lub do tego nie mają obowiązku, uiszczali na ręce właściwych Mandataryuszów bankowych dotyczącego Sądu obwodowego, i od nich pokwitowania żądali.

I tak wyplaty rzeczone uiszczane byćz mają:

w obwodzie Król. Sądu Ziemiańskiego w Poznaniu:

na ręce J.P. Jakoby, Kommissarza sprawiedliwości w Poznaniu,

w obwodzie Król. Sądu Ziemiańskiego w Gnieźnie:

na ręce J.P. Niklowica, Kommissarza sprawiedliwości w Gnieźnie,

w obwodzie Król. Sądu Ziemiańskiego w Międzyrzeczu:

na ręce J.P. Huenke, Kommissarza sprawiedliwości w Międzyrzeczu,

w obwodzie Król. Sądu Ziemiańskiego w Wschowie:

na ręce J.P. Salbach, Kommissarza sprawiedliwości w Wschowie,

w obwodzie Król. Sądu Ziemiańskiego w Krotoszynie:

na ręce J.P. Pilaskiego, Radzcy Kommissarynego sprawiedliwości w Krotoszynie,

w obwodzie Król. Sądu Ziemiańskiego w Bydgoszczy:

na ręce J.P. Rafalskiego, Kommissarza sprawiedliwości w Bydgoszczy.

Berlin dnia 24. Sierpnia 1825.

Dyrektoryum Głównego Banku.

(Podp.)

Reichert.

Hundt.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina dnia 6. Września.

Król. Sardyński nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister przy dworze C. Rosyjskim, Hrabia Sales, wyjechał do Petersburga.

Z Magdeburga dnia 4. Września.

N. Król przybył tu dnia 1. m. b. z południa o w pół do 3ciej, i miał przyjemność zastać tu Swą Dostojną synową, Jęj Królewicz. Mśc Następczynię tronu, która dnia poprzedniego od wód przybyła. Na wieczór odwiedził N. Pan w towarzystwie Jęj, i przybyłych, tu także Królewicza Jmci, Xiążąt Wilhelma, Karola i Albrechta widowisko teatralne. Nazajutrz były popisy 4go korpusu wojska na równinie pod Farmersleben, potem obiad u N. Pana. Na wieczór był N. Pan w kościele tumskim,

gdzie wykonano nowe oratorium Fryderyka Sznajdera: „Ray utracony.“ Dnia 3. był znowu manewr wojska, a potem obiad u N. Krola. Na wieczór zaszczycił ieszcze raz Monarcha nasz teatr. Dziś rano, po nabożeństwie w kościele tumskim, puścił się N. Pan w dalszą drogę przez Braunszweig i Minden do Lippstadt.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 5. Września.

N. Pan raczył Panu Schmidtowi, Konsulowi Generalnemu Pruskiemu w Warszawie, udzielić dyamentowe ozdoby orderu S. Anny IIgiej klasy.

Dowiadujemy się z listu pisanego z Włoch do Polski, że X. Kanonik Szaniawski, Professor Uniwersytetu Warszawskiego, pomyślnie odbywa podróż za granicą. Zwiedził Rzym i miał posłuchanie u Ojca Świętego, i uprzecznie był od Tegoż przyjęty. Z Rzymu udał się do Neapolu, a teraz ma się znajdować w Szwajcaryi.

Od dnia 6. do 17. z. m. w wielu miejscach Królestwa Polskiego panowały burze i deszcze ulewne z gradem, szczególniej w Woiewództwie Sandomirskim; z téj przyczyny wynikły znaczne szkody.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec żyta złotych od 7 do 8, (cena więc od kilku dni podniosła się). — Pszenicy po 12 i grosz srebrny. — Jęczmienia od 6 i grosz srebrny aż do 8. — Owsa od 4 i grosz śrbr. do 5 i gr śrbr. — Sianą furę jednokonną od 9 do 13, parokonną od 16 do 18. — Słomy furę zwyczajną od 5 do 6.

Francya.

Z Paryża dnia 30. Sierpnia.

Dnia 26. m. b. polował Król w towarzystwie Delfina i Xiążęcia Wellingtona, w okolicy Saint-Germain, gdzie ubito 1594 sztuk zwierzyny. Sam Delfin wystrzelił 1200 razy.

Pan Lawrence, pierwszy malarz Króla Angielskiego, maluje tu teraz portret naszego Króla dla galleryi Króla Angielskiego.

W nowym spisie komitetu greckiego podpisany jest Baron Rotszylt z summa 6000 Fr.

Wiadomości z Hiszpanii miały zły wpływ na giełdę.

O dawniejszych przypadkach Generała Bessieres, który podniósł chorągiew buntu, aby oswobodzić Króla Ferdynanda z mniemaney niewoli Ministrów, tyle jest wiadomo: Bessieres żył bardzo skromnie w Barcelonie. Knował on był roku 1821 w Katalonii spisek w celu utworzenia Rzeczypospolitej; sąd kryminalny prowincyi osądził go na śmierć. Już było rusztowanie śmierci wystawione, Bessieres prowadzony był na stracenie, gdy Gubernator miasta, Generał Villa-Campa, kazał wstrzymać egzekucyę. Później został ułaskawiony. Z wdzięczności zaczął w r. 1822. oddział wojska rojalistkiego w Arragonii, z którym bardzo śmiało zbliżył się roku 1823.

pod sam Madryt. Udało mu się było, uderzyć na Generała O'Daly w Brihuega i pomyć Generała Plazenzia. Dnia 19. Maia 1823 wdarł się na ulice Madrytu i przymusił Generała Zayas do ustąpienia z miasta.

Piszą z Lizbony, że Hrabia Subsera przez gońca na nowo domagał się odwołania swego z Madrytu. Królowa dostała pozwolenie z klasztoru Queluz, gdzie na osobności żyła, przenieść się znnowu do zamku Rumalhao, i utrzymywać tamże dwór. Od czasu ostatniej amnestyi, towarzystwo ię zaczęło znnowu być liczne. Stanowisko Anglików w Tajo miało być wzmocnione dwiema fregatami o 22 działach.

Dziennik Rozpraw zawiera co następuje: „Dostrzegacz Austriacki udziela noty P. Chateaubriand o Grecyi w nadzwyczajny sposób. Wysoko ona będzie ceniona i dosyć prędko się rozgłosi, mowi Wiedeński publicysta; ale trafne i gruntowne artykuły, w których Pan B. w gazecie francuskiej słabość i płytkość argumentów szanownego Pana z taką wyższością wykazuje, nie mogą sobie wziętości i poklasków obiecywać, chociażby każdemu praktycznemu politykowi zaszczyt przyniosły. Potym wstępnie umieszcza łomaczenie z gazety, dodając mnostwo uwag, z których następujący bardzo ciekawy robimy wylatek: „Prawość (legimität) panowania bez względu na religiy, dostatecznie jest ugruntowana, kiedy ma za sobą przedawnienie wieków nieprzerwane, i kiedy pierwsze nabycie przez kapitulacyę, koncessyę i prawne układy wszelkiego rodzaju jest uzupełnione, a posiadanie uznane i potwierdzone zgodnością wszystkich mocarstw przytem interesowanych, a osobliwie mnostwem dobrowolnie zawartych układów, iakie właśnie Porta ma za sobą.“ To więc, podług Dostrzegacza, jest prawością panowania. Przynajmnieje iaśniej się wyraził, niż ów „Statysta“ w gazecie franc. Zobaczymy jednak, czyli Dostrzegacz pytanie rozwiązał, a przynajmnieje ie zrozumiał: Czyli panowanie Turkow jest prawe ze względu na mocarstwa chrześcijańskie? Jest bez wątpienia, dopóki trwa owe mnostwo dobrowolnych układów, przez które mocarstwa ich posiadanie uznali i zatwierdzili. Tylko wypowiedzenie wojny może ich trwałość zniszczyć w tym

względnie; a przeciw Turkom niszczy dokładnie; gdyż ich prawo wojny przypuszcza za zasadę wyniszczenie rodu chrześcian jako chrześcian. Gdyby Austria i Prussy wypowiedziały sobie wojnę, to jednakby nie przestały uważać się za prawe rządy; ale Turcy wojując z „niewiernymi psami“ uważają Monarchów chrześciańskich tylko za naczelników uzbrojonych zgrai, i rozumieją mieć prawo zrzucać ich z tronu, zabijać i podobnie sobie z ich ludami postępować. Zapytamy się Greków, Serwian, Włochów, Węgrów, Siedmiogrodzan, i samych Wiedeńcyków: Czy nie powiedział wam Wezyr w roku 1683: Wasz Król jest tylko zbuntowanym niewolnikiem Sułtana, i macie się poddać Panu świata, Królowi Królów, następcy Mahometa? „Prawość więc rządu tureckiego w dyplomatycznym znaczeniu jest w istocie, ale tylko w istocie sui generis. Ani Austria, ani Rossya, ani żadna potęga nie postępuje z Turkami jak z rządami prawdziwie prawnymi, chrześciańskimi i oświeconymi. Rossya żądała protektoratu nad kościołem greckim w państwie ottomańskim. Czytamy traktat w Kainardszy zawarty. Rossya wzięła w opiekę Wołochy i Moldawia. Czytamy noty Pana Minciaki. Rossya stała się w roku 1812 pośredniczką Serwian, i przymusiła Turków uznać rząd, przez który Serwianie swobody sobie zastrzegli. Takiego pośrednictwa nie pozwalamy sobie w rządzie prawnego Monarchy francuskiego, angielskiego lub pruskiego.“ „Turcyca nie uznała nawet zupełnie prawości Cesarza Austriackiego jako Króla Węgierskiego. Co trzy lata posyła Sułtan Baszę i Beglerbega do Bośni z tytułem Wezyra w królestwie Węgierskiem, Baszy i Beglerbega Budzkiego it.d. Ten Namiestnik in partibus mianuje znowu zch małych Baszów in partibus, iednego Klissy, drugiego Kniny, miast w austriackiej Dalmacyi. A tak Turcyca sama nie uznała traktatów przywiedzionych na jej obronę.“ „Lecz zaniechawszy rozpraw o prawości rządów względem siebie, zastanowmy się nad pytaniem, o które tu właściwie idzie: Czyliż turecki rząd prawnym jest we względzie Greków? Czy prawo nabycia uzupełnił „mnóstwem zawartych układów“, uroczystym „zezwozeniem“ stron t. i. „interessowanych przytém“ ludów? Czyli dopełnił „umów i kapi-

tulacyi albo je zgwałcił?“ „Turcy nie zważają na żadne Chrześcianom dane przyrzeczenie; nie zważają na żaden warunek prawnego rządu; gwałcą prawa natury żadnemu przedawnieniu nie podległe, wolność czci Boskiej, wolność osób i majątków. I to jest właściwa przyczyna, dla której rząd turecki nie jest prawnym ze względu na ludy, które sobie mocą broni zdobył. Jest to właściwie to samo, co ś. p. Cesarz Karol V., Leopold I. i Ferdynand III. mawiali, zachęcając Węgrów do powstania przeciw Turkom. Naród Węgierski był przymuszony podpisać traktaty z Sułtanem, poddać się jego zwierzchnictwu, przyjmować Królów przez niego dawanych; wtenczas więc, podług nauki Dostrz. Austr. zaczął Turek być prawnym Monarchą Węgierskim. Ale wielcy Habsburzanie Chrześcian wzywali do broni: Nie ma pokoju z niewiernymi! było wtenczas hasłem Chrześciańskiego domu Austriackiego.“

Skutki posuchy okazują się we Francyi w podniesieniu ceny wszystkich płodów ziemi, nawet zwyczajnych iarzyń. Żniwa wypadły wprawdzie dobre i obfite, a iednak cena mąki poszła w górę, ponieważ wiele młynów z braku wody niemele. Pierwszy zbiór siana niewydatny, drugi będzie jeszcze gorszy. Pastwiska dla bydła wypaliło słońce, i już ubożsi wieśniacy, z niedostatku paszy, poczynaia rznąć swe bydło.

A u s t r y a.

Z Wiednia dnia 26. Sierpnia.

W tych dniach przybył tu Jego Cesarzowiczoska Mość Arcyksiążę Palatyn.

Z Medyolanu donoszą: Nowo założona droga idzie wzdłuż wschodniego brzegu jeziora w Como przez Valtelin, tak zwane góry Wormser i Stilfur Joch (Monte Stelvio); pod Pradt, na dolinie Adygi łączy się z drogą pocztową, która wiodąc na dół przez Merau do Botzen, a do góry przez Innthal, Finnstermünz i Landeck do Insbruka, jest nietylko ważną jako droga związkowa między Lombardią i Tyrolem, lecz zaymie pierwsze miejsce między pomnikami naszego czasu, jako dzieło sztuki. Droga ta, która się od wszystkich dawniejszych przez Alpy robionych tém od-

różnia, iż idzie przez góry prawie 9000 stóp, gdzie pierwéj zaledwie była ścieżka, począwszy od Colico w miejscu wylądowania na jeziorze Como aż do miejsca połączenia się iéy z drogą Tyrolską jest ukończona, i od dnia 1. Sierpnia r. b. urządzoną zostanie na teyże poczta listowa i woźwa. We dwóch latach, skończoną będzie wzdłuż jeziora Como aż do Varenny, a potem aż do Lecco, lecz na teraz potrzeba będzie odbywać jeszcze podróż wodą przez część jeziora. Aby pojąć trudności, które przy robieniu téy drogi należało pokonać, dosyć będzie namienić o tém co następuje: Droga wznosi się w górę w samym Bormio. Miejsce to leży blisko 1250 metrów nad powierzchnią śródziemnego morza. Naywyższy punkt góry Stelvio, którego dosięga, wynosi 2814 metrów (8850 stóp); podług tego więcéy o 800 metrów (blisko 2600 stóp) iak naywyższy punkt drogi przez Simplon. Ztamtąd idzie droga aż do Pradt, które miejsce więcéy iak 900 metrów iest nad powierzchnią morza. Cała droga tak iest sztucznie podzieloną i zrobioną, iż wozy ładowne mogą poysć bez przyprzążki; zaś lekkie odbywać mogą podróż tak do góry, iak i na dół truchtem. — Na stronie od Veltelina zbudowano cztery domy na schronienie (Refuges) z których drugi i czwarty służą na stacyą pocztową, zaś na stronie od Tyrolu dwa takie domy. Tam gdzie na górach rynnny oznaczają spadek lawin, zbudowano sklepione mosty, po podkótore mnieysze przesuwaią się lawiny, lub szerokie, wysokie i od 150 do 200 stóp długie, pokryte galerye, mające ku dolinie wielkie okna, a przez których dachy naywiększe masy śnieżne zsuwaią się; urządzenie iakiego nie masz na drodze Simplonkiej. Między trzecim i czwartym domem schronienia, na wysokości więcéy iak 2000 metrów, ustaie wegetacya, i podróżny dosięga niebawem krainy wiecznych śniegów. Atoli tylko na chwilę może być wstrzymany, ponieważ dozorczy drogi i dostateczna ilość robotników gotowi są zawsze w owych domach do oczyszczenia gościńca; ieżli go napadnie burza, tedy znajdzie w owych domach schronienie a nawet w czwartym — naywyżéy położonym — wszelkie wygody. Wszystko, co krainy Alpów dla miłośnika wielkich natury scen pociągającego

mieć mogą, iest na téy drodze połączone. Oprócz tego, że droga ta pomiędzy wszystkimi Europejskimi naywyżéj idzie, strona południowa przedstawia wspaniały za każdym zwrotem drogi w innym kształcie zwiawiający się widok wodospadów, które poniżéy tworzą Adde, strona zaś północna ukazuje pyszny widok wielkich pól lodowatych, które konczatość Orta daleko otaczają. Trzy ślizgawice, wypływ tego morza lodowatego — które naylepiéy z trzeciego domu widać, — kręcą się na dół aż do głębokości 2,200 metrów. — Podczas dnia lub w godzinach iasných, dostrzegacz zoczy w oddaleniu dwóch godzin drogi wśród grupy olbrzymich gór, konczatość Orta, która dawniéy mianą była za tak wysoką, iak Montblanc, lecz podług nowego przemierzania daleko onéy nie dosięga. We trzech nie spełna latach dzieło to wielkie zostało ukończone. W tym samym czasie zrobiono drogę Splügenską i obie na dolinie Puster z Weneckim łączące. Żadna z tych tak we względzie do pokonania trudności, iak i we względzie zręcznego i sztucznego wykonania nie ustępuje owéy od wielu podróżnych i dzieiopisów iako cud dni naszych przez Symplon sławionéy drogi, chociaż, gdy im na wielbielach zbywa, zaledwie ieszcze w obcych krajach wiedzą o ich istnieniu.

Państwo Ottomańskie.

Z Stambułu dnia 10. Sierpnia.

(Z Dostrz. Austr.)

W ciągu przeszłego miesiāca kilkakrotnie w Morei bili się Egipcyanie pod dowództwem Ibrahima Baszy z wojskiem Kolokotroniego, które tenże, objāwszy dowództwo, na pędce zebrał. Podług nadeszłych tu doniesień, i podług własnego gazet greckich wyznania, we wszystkich tych zayściach szczęście orężowi wojska egipskiego dopisywało. Nayważnieysza z potyczek zaszła dnia 5. Lipca pod Tricorpha,*) gdzie Kolokotroni całe

*) Tricorpha, nazwisko wysokiéy góry na północ od Argos, przy której podnóżu (blisko gościńca do Koryntu), znajdują się ruiny Myceny, znane dziś pod nazwiskiem Karvathi. Potyczka dnia 5. ogłoszona zrazu była

swe wojsko, podług raportu iego 9000 ludzi wynoszące, do siebie przyciągnął, w zamiarze wydania bitwy Ibrahimowi Baszy, zanim wojsko posiłkowe, które w Nawarynie pod dowództwem Hussein Beja, na ląd wysiadło, połączyć się z nim mogło. Przedsięwzięcie to niepomysłny miało skutek dla powstańców, którzy zostali odparci i rozproszeni z wielką stratą, przeszło 1000 ludzi w zabitych i 150 w brancach, między którymi czterech Kapitanów. Sam Kolokotroni wymienia w swym raporcie do Ministra wojny*) dwóch Generałów, Pappazoni i Panagula, i 11 innych wyższych Oficerów, którzy dnia tego polegli, a wyznając, iż potyczka ta, którą on iako walną kreśli bitwę, zakończyła się powszechną wojska greckiego ucieczką, klęskę tę szczególniej tchorzostwu Koryntów i Kalawrytów przypisuje. — Rozproszone oddziały powstańców zebrały się prawda znowu w parę dni częścią pod Karitene, częścią pod Vervena, lecz ścigające je wojsko egipskie d. 14. Lipca na nowo na nie uderzyło i pobiło je. W potyczce dnia 20. Lipca, o której nie ma jeszcze dokładniejszych wiadomości, podobno Demetriusz Ypsilanti, ranny w piersi kulą karabinową, dostał się do niewoli nieprzyjacielskiej, i pomimo doznanej z rozkazu Ibrahima wszelkiej pomocy, wkrótce potem umarł. Podług nadeszłych właśnie wiadomości z Smyrny, mał Ibrahim Basza, złączwszy się z przybyłymi pod rozkazami Hussein Beja Albańczykami, ruszył z swoim głównym korpusem, i z pociągami ciężkiej artylleryi, do Argos, podczas kiedy inne oddziały iego wojska przemykały się we wszystkich kierunkach wewnątrz półwyspu, aby przeszkodzić połączeniu i usadowieniu się Greków w którymkolwiek miejscu. Kapitan okrętowy, który dnia 27. Lipca wyruszył z odnogi Napoli, zapewnia, iż tegoż dnia przednia straż egipska

pokazała się znowu w bliskości młynów (Myli): z czém się także wszystkie doniesienia i listy prywatne z Smyrny zgadzaia. — Część eskadr greckich, którzy się podaią na 36 brigrów z 6 branderami, wypłynęła między 18 i 21. Lipca z Hydry i Spevi, zmierzając ku wodom jońskim, aby uderzyć na znajdującą się tamże flotę Kapudana Baszy, i ponieść pomoc będącący w nader przykrej położeniu Missolondze, która, podług rozgłoszonej tu właśnie wiadomości, cotylko poddać się miała, gdyby dowódzcy osady, lękając się o los swój, ile że Turcy żądać mieli poddania się na dyskrety, nie byli się opierali zawarcia tak mocno od mieszkańców pożądaney kapitulacyi. *) — Największa część floty egipskiej, wysadziwszy wojsko albańskie pod Nawarynem na ląd, powróciła do Alexandryi po świeże wojsko posiłkowe, które podaią na 10,000 ludzi piechoty i 2000 koni. — Admirał de Rigny udał się dnia 23. Lipca do Syry, gdzie kazał wezwać na swą fregatę Eparcha, który podczas rozruchów w dniu 10. 11. i 12. Lipca, między innemi, Konsula francuskiego skrzywdził, a gdy ten uczynić tego niechciał, posłał po niego oddział wojska, który na ląd wysadził. To gdy nastąpiło, i Konsul znowu uroczyste installowanym został, opuścił Admirał przystań Syry i puścił się ku wschodowi, w celu — iak sądzono — zawiezienia Eparchy do Hydry lub Napoli, i żądania tamże przykładnego ukarania go za wyrządzoną rządowi francuskiemu urazę. — Wybuchł dnia 24. Lipca w Salonice powstanie między janczarami, którzy się wzbraniali dać Gubernatorowi, Omer Vrione, dom żądany w miejsce iego mieszkania, które zgorzało, zostało sku-

od Greków za zwycięstwo nad Ibrahimem Baszą odniesione. (Przypis Dostr. Austr.)

*) Raport ten i odezwę Kolokotroniego i Londo, wystósowana do Beja Mainy i do Mainotow, we dwa dni po bitwie pod Tricorpha, a umieszczona w gazecie wychodzącej w Hydra w No. 130. z dnia 11. Lipca, przyłączamy na końcu tego artykułu.

*) Podług listów z Korfu dn'a 9. Sierpnia wymieniona powyżey flotylla grecka pokazała się była w samy rzeczy przed Messolongą. Nadeszła dawniey do Korfu wiadomość, iż rzeczona twierdza poddać się miała dnia 20. lub 21., wyływała z toczących się od dnia 16. układów o kapitulacyę, które się rozchwiały, ponieważ strony nie mogły się względem warunków porozumieć. Podług doniesienia z Zante dnia 3. Sierpnia, Reszyd Basza przypuścił był dnia 2 szturm przeciw Messolondze, lecz został przez obleżonych odpartym.

tkiem ostrości i stałości tego Baszy niebawnie przytłómione, i żadnych dalszych nie miało skutków.

(Z Nr 130 *Przyjaciela praw* dnia 11. Lipca.)
 Raport Generała Colocotroni do Ministerstwa wojny, z Maguliana dnia 8. Lipca 1825. Odebrawszy dnia 4. rano od rządu doniesienie, iż nieprzyjaciel właśnie wysadzić miał pod Nowarynem świeże wojsko na ląd, postanowiłem, uderzyć całą moją siłą na Ibrahima Baszę pod Tricorpha, zbić go i pozbawić go nadziei, połączyć się z zapowiedzianymi posiłkami. Rozkazałem tedy Generałowi Demetryuszowi Caliopolu, obsadzić stanowisko Valtetzi 2000 ludzi, a Generałom Canello i Pappazoni, i moiemu synowi Gennaeos, oszańcowania Trikorphy 3000 ludzi; tymczasem rozkazałem Panom Zaimi, Londo i Notara, Petimeza i Suliotti, którzy w 4000 ludzi w Livadi stali, pójść do Schrepa, aby także w razie potrzeby na doręczu byli. Caliopolu osadził wskazane stanowisko w przyzwrotnym czasie; Petimeza i Suliotti przybyli także wieczorem do Schrepa; gdy jednak Deligianni, Gennaeos, Pappazoni i inni odebrali w drodze list od Zaima, Londo i Notara, w którym ci oświadczyli, że nie są jeszcze przygotowani do pochodu i żadnym sposobem w nocy stanąć niemogą (późniéj jednak wskutek moiego usilnego wezwania ruszyli), tedy Canello i Gennaeos, mniemając, iż ci z Livadi nieprzybędą, nie obsadzili już podczas nocy wszystkich potrzebnych stanowisk Trikorphy; zaś Zaimi, Londo i Notara, którzy dnia 4go wieczor w Schrepa stanęli, zapalili swój ogień, przezco nieprzyjaciel przekonał się o przybyciu wojska, i ruszył skoro świt z Tripolicy, aby obsadzić Tricorpha. Gdy późniéj Deligianni i Gennaeos dowiedzieli się przez listy o przybyciu naszych do Schrepa, dopełnili także moiego rozkazu. Przybywszy zaś razem z nieprzyjacielem na stanowisko Tricorpha, niemogli przeto wszystkich potrzebnych posad zająć i wzmocnić, lecz jednę ich część zająli oni, a drugą część nieprzyjaciele, i tak rozpoczęła się bitwa. Generał Caliopulo ruszył z Valtetzi, aby należeć do boju, lecz jazda nieprzyjacielska natarkszy nań na równinie, przymusiła go do cofnięcia się do pierwszój posady. Ja o téj saméj godzinie przyciągnąłem do Schrepa, i rozkazałem Ge-

nerałowi Notara, zająć jeden pagorek, a Kapitanom Kalawrytskim, usadowić się na innym pagórku, w bok i powyżéj stanowiska Gennaeos. Potyczka trwała od 7mój do 12tój godziny w okopie Deligianniego i Gennaeos. Do téj pory nieużył był nieprzyjaciel całego wojska swego do boju, lecz rozłożony był po równinie Tripolicy dla koszenia, i posyłał tylko od czasu do czasu swoim pomoc z Tripolicy, równie iak ia moim z Schrepa. — O godzinie 12tój rozkazałem Generałowi Londo, ażeby kazał Kalawrytom przybyć na położony nieco niżej pagórek, i naprowadził ich do bitwy. Lecz teraz ruszył nieprzyjaciel z Tripolicy całą swoją siłą pod osobistém dowództwem Satrapy (Ibrahima Baszy), i uderzył obces na okopy moiego syna, Gennaeos, który natarczywości iego nawałeczniéj się opierał, przyczém Generał Pappazoni chwalebnym poległ zgonem. Teraz uderzył nieprzyjaciel i na inne okopy, i bitwa stała się ogólną i z obydwóch stron tak zaciętą, iż sobie ledwie podobną przypominam. Generał Notara, przeciw któremu nieprzyjaciel główny atak wymierzył, utraciwszy Adjutanta swego Christo Panagula, który po najeźźniejszym opozrze poległ, i sam ledwie niedostawszy się do niewoli, niemógł wstrzymać Koryntów od ucieczki. Gdy tedy, prócz rzeczonych Generała Pappazoni i Adjutanta Panagula, legło jeszcze 11 innych naszych najeźźniejszych Oficerów, iako to: Jerzy Alonioti, N. Tobaccopula, Papa Costa Buro, Joco i brat iego Polichroni, Papastathula, Christo Misti, Isolacopulo, Theodoraki Bazi, Marco Papawlia i Apostoli Papadopulo, a Generałowie Deligianni, Londo i Notara, największe wytrzymał niebezpieczeństwo, przymuszeni narreszcie byliśmy, rzucić nasze stanowiska. Tych trzynastu walecznych Oficerów, dodających ducha swym żołnierzom, z pogardą wszelkiego niebezpieczeństwa, poległo na poboiowisku. Zgubny pierzchających Koryntów przykład, za którym większa część Kalawrytów poszła, zrzucił powszechną naszą ucieczkę, chociaż w téj bitwie tylko zostu Greków trupem padło, gdy tymczasem z strony nieprzyjaciela poległo około 600 ludzi, z piechoty i jazdy, między którymi kilkunastu celniejszych Oficerów. — Nasi zebrali się znowu wszyscy w okolicy Allionestone i Livadi, i

dotąd nieprzyszło jeszcze do dalszćy potycki.

Odezwa Generalów Colocotroni i Londo do Beja Mainy i do Mainottów.
„Najdosłowniejsi Panowie, Petro Mauromichali, Demetrius Trupaki, i wspaniałomyślni Kapitanowie Sparty! — Bracia! Na tyle moich listów żadnćy dotąd nieodebrałem od was odpowiedzi. Milczenie wasze bardzo mnie obchodzi, gdyż ani ja, ani żaden rozsądny Grek, przyczyny tego pojąć niemoże. Sparta, dla swćy waleczności i bohaterzkich przedsięwzięć, niegdćy za ozdobę Grecćy uważana, zobojętnieniem swćm na widok upadającćego Peloponnezu, całą swoią dziś przyciemnia sławę. Niegodzi się ićy jednak pozostać w tćm uspieniu, lecz powinna iąć się oręża, aby odwrócić ten upadek (od którego Boże zachowaj); albowiem i Sparta nie uydzie chłosty nieprzyjacielskićy. Niech więc powstanie, niech śpieszy i niesie pomoc Peloponnezowi, ićżeli sama chce być ocaloną. Gdzież się obraca tak dłućo oręż Spartański? Gdzież są Spartanie? Gdzie ich męstwo? Gdzież ich zapał bohaterzkćy? Gdzie miłość oyczćyny? Czemuż nakoniec nieockną się? Czemuż przynajmniej teraz nie lecą na pomoc? Czemuż zasypiają tćy pory, która ićdy nie potrćca im nadzieię pomnożenia ich sławy i zaszczytu? Przebóg, iakież ospalstwo! Jakaż niełitość! Sparta największe nam dziś złe wyrządza! Widzi oyczćynę nad przepaścią, a nie dźwiga ićy! Bracia! niebądźcie dłućey obiętćymi; nie śpiycie, lecz ocknycie się, i prowadźcie Spartę do świetnćy sławy, która ią czeka! Albowiem, ićżeli Peloponnez utracimy (co broń Boże), dokądże się schronim, aby ocaleć? Do Grecćy zachodnićy i wschodnićy? Ależ te kraie gnębi nieprzyjacićl. Do pieczar? Lecz tam czeka nas śmierć z głodu i pragnienia. Wgóry? Ale i tam jest nieprzyjacićl. Do Sparty? Lecz i Sparta nieuycie kary, ićżeli Peloponnez zostanie uiarzmiony. Do Europy? Lecz to jest hańbą dla Greków, ażeby na podobieństwo żydów, pomiędzy innćmi wolnćmi narody żyli. Niepozostaie nam tedy nic wiććey, iak tylko brać się do oręża, walczyć odważnie z nieprzyjacićlem, i tak albo z chwałą żyć, lub, wzorem Leonidasów, i iak jest właściwą charakterowi greckiemu, bohaterzką umrzeć śmiercią, za re-

ligią i oyczćynę naszą. Już mi ręka ustaie od pisania; iużem ochrapł od krzyczenia. Nie starczy mi iuż słów, ażebym iako patryota potrafił natchnąć Spartanów zapałem dla sprawy oyczćyny naszćy! Lecz kto iest chrześcianinem, w czćyich żyłach krew grecka płynie, ten niech śpieszy, brońć religii i oyczćyny, ićśli ie kocha. Jeźeli niepomysłny wypadek zawczorayszćy bitwy pod Tricorpha lud trwoćą przeraził, to niechaj się dowie, że Grecćy tylko przez swe niedbalstwo i nieład zostali odparci. Lecz nieprzyjacićl stracił około 600 ludzi, piechoty i iazdy, a my stracili tylko 30 ludzi, i znou w stoiemy tu pod Caritene, w sile przeszło 4000 ludzi, a za 3 do 4 dni spodziewamy się liczyć 10,000 ludzi. Prócz tego znajduie się teraz w Vervena 9000 ludzi, tak iż mamy nadzieię opasania nieprzyjacićla, ażeby i on tam, gdzie drudzy poginęli, znalazł swą zgubę. Oczekujemy tedy i pomocy Spartanów, aby go tćm prędcy zniszczyć, i żeby żaden inny nieśmiał zstąpić nogą na ziemię Peloponnezką. Dalej więc bracia! śpieszcie, śpieszcie! dla miłości oyczćyny! Wiććey słów do was nieuycujemy; dosyć na tych; czekamy waszćy odpowiedzi i wiadomości, żeście ruszyli w pochod; tymczasem zostaie my z wszelką życzliwością, patryoci i bracia. Th. Colocotroni, Andr. Londo. — Caritene, dnia 7. Lipca 1825.“

Z nad granicy Tureckićy dnia 9. Sierpnia.

Z Syry donoszą pod dnćm 2. z. m., iż w Naulpia wysledzono turka, który iuż 5 miesięcćy w tćy twierdzy bawił, a po europeysku ubrany za Philhellena (przyjacićla Greków) uchodził. Werbował on woysko, i liczył pomiędzy swćmi rekrutami ieszcze 13 Turków. Mieli oni zamiar, za zbliżeniem się Ibrahima, zagwozdzić działa twierdzy. Tymczasem przeięto listy tego Turka, który wyznawszy wszystko na torturach, żywcem został spalony. Od dni kilku odbywa się liczny zaciąg na wszystkich wyspach Archipelagu; znaczna większość Greków, lćkaiąca się zdrady Moreotów, idzie dobrowolnie do Morei dla wspierania rządu. Ibrahim spustoszył okolicę Argos; cała Arkadya przepelniona iest Arabami, którzy wszystko ogniem i mieczem niszczą. Rząd odebrał przez gońca z Missolongi doniesienie, iż twierdza, ićżeli śpieszna nie przyidzie pomoc, wkrótce upaść musi.

(Dodatek.)

(Z dnia 10. Września 1825.)

H i s z p a n i a.

Z Madrytu dnia 22. Sierpnia.

Bessieres, który w 250 ludzi przyciągnął do Arragonii, podobno nie ma już więcej jak 20 ludzi przy sobie. Dnia 20. był w Maran-chon, ścigany od 60 karabinierów gwardyi.

Aresztowano tu świeżo kilkunastu mnichów; jeden z nich opowiadał na publicznym rynku, że Król jest wolnym mularzem.

Bessieres dał swęć gromadzie tytuł: Armia oswobodzenia Króla.

W nocy z 16. na 17. m. b. poprzylepiano na drzwiach Ministrów kartkę w tych słowach: „Ferdynand sprowadził nam Napoleona, Napoleon sprowadził konstytucyę, a Cruz i Zea sprowadzili to, co się teraz dzieie.“

Wczoray przybiegł nadzwyczajny goniec z Galicyi do St. Ildefonso, poczem rozeszły się bardzo zatrważające wieści. Jedni twierdzą, iż przeznaczone do wyprawy do Hawanny wojsko zbuntowało się; inni chcą wiedzieć, iż cała Galicya jest w powstaniu.

N i e m c y.

Z Frankfortu dnia 27. Sierpnia.

Xiążę Paweł Wirtembergski w podróży z Florencyi przez Rzym do Neapolu iechał.

Dziennik Frankfortski umieścił pod dniem dzisiejszym w artykule pewnym z Wiednia: że kłamstwem jest, iakoby kupcy i gabinet austriacki otwarcie chwycili się sprawy Turków. Owszem Grecy dopuścili się bezprawioń na wojsku austriackiem, żeglującem spokojnie na morzu śródziemnem; a iednak gabinet stryacki przez wzgląd na położenie owych okolic nie pomścił się za zgwałcenie prawa narodów, iakby to był uczynił w innych okolicnościach.

A n g l i a.

Gazeta umiejętności (scientific Gazette) zawiera względem tyle razy namienionego przedsięwzięcia, aby popod Tamizą założyć drogę, która z iednego brzegu na drugi ma prowadzić, następujące szczegóły: „Droga

podziemna składać się będzie z dwóch sklepionych galeryi, z których iedna przeznaczona jest do przeyscia na brzeg południowy, a druga na północny. Tym sposobem zapobieżono będzie wszelkiemu naciskowi. Spód będzie brukowany sposobem Macadamsa; dla piechotnych urządzone są osobne chodniki. Liczne łuki wiada z iedney galeryi do drugiey, dla łatwiejszego związku podróżnych piechotnych; pod każdym sklepieniem tych łuków wisi lampa gazem oświecana. Każda galerya ma 14 stóp szerokości, a w środku wysoka jest na stóp 20, cała droga będzie 1300 stóp długa i przedzēy iak we trzech latach skończoną. Pochyłość drogi dla dosięgnięcia głębokości, wyniesie tylko 4 stopy, na długości stóp 1000, i tak małe będzie znaczną, że wozy zieżdżające nie będą potrzebowały łańcucha. Między sklepieniem i łożyskiem rzeki pozostanie najmniēy 15 stóp grubego przedziału nietykanej ziemi. Wydrążenie postąpiło już prawie aż do najgłębszego punktu. Do roboty tēy użyta machina jest wynalazku inżyniera Brunel, nazwana przez niego tarczą; składa się z rusztowania o kilku piętrach, pod którego dachem 36 robotników może swe pełnić roboty; jest ona z samego żelaza, waży 60 beczek (1630 cetnarów) i zapobiega wszelkiemu zapadnięciu się, które robotę wstrzymał i robotnikom zagroziłoby mogło; pomalę postępuje, i przestrzeń przez nią wydrążona zaraz jest podpieraną i podmurowaną. Już po dwa razy doświadczano podobnie kopać; w roku 1809 posuniono już robotę o 1011 stóp i tylko 130 stóp było odległości od przeciwnego brzegu, kiedy powierzchnia piaszczysta usunęła się i całą przestrzeń załata. Głębokość, w iakiēy teraz kopią, machina i całe postępowanie Pana Brunel, niedopuszczają podobnych przypadków. Wszystko kosztować będzie blisko 160,000 funt. szterk, co nierównie mniēy jest, iak kosztu mostu. Mur składa się z cegieł, materyał i robota tanie. Droga ta, mogąca być uważaną iak most odwrotny, uczyni pożyteczny związek

między Hrabstwami Middlesex, Essex, Kent i Surrey.“

Rozmaite wiadomości.

Panna Antonina Palczewska i Pan Maurice w gazetach i w listach Berlińskich zasłuzone odbierają pochwały.

Miłośnik sztuk w Moguncyi, Pan Diffenbach, mieszkający w sławnym domu, w którym Faust i Szeffer pierwsze swoje drukarnie mieli, kazał tym mężom pomnik wystawić właśnie obok tych drzwi, przez które do drukarni przechodzić musieli. — Pomnik ten stósuje się do dnia 14. Sierpnia, w którym pierwsze wielkie typograficzne dzieło z drukarni wyszło.

W Moskwie znajduje się szkoła, przez Ormiańów braci Lazarew roku 1816 dla młodzieży ormiańskiej założona. Uczą w niej wschodnich języków i wschodniej literatury, nadto umiejętności elementarnych i nowszych języków. Fundusz téj szkoły przez braci Lazarew darowany i po pięć od sta opłacany, wynosi 500,000 rubli. Szkoła ta zrównaną została niedawno z gimnazjami i liceami, a w przeciągu dziewięciu lat ukształciła 135 uczniów, z których 62 w publicznej zostaje służbie.

OBWIESZCZENIE.

Na terminie dnia

19. Września r. b.

przed południem o godzinie 9. przed Referendaryuszem Sądu Ziemiańskiego Ruedenburg w małym łowcu pod Czempinem wyznaczonym, rozmaite efekta i meble, składające się z stołów, zwierciadeł, zegaru stołowego, dubeltówek, pistoletów, kaupy etc. i 200 sążni drzewa dębowego i olszowego, najwięcej dającemu, za gotową zapłatą w kucarni sprzedane będą.

Ochotę kupna mających wzywamy.

Poznań dnia 25. Sierpnia 1825.

Królewsko Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYJNY.

Dom pod No. 14. na Chwaliszewie położony, do Sylwestra Jankowskiego należący, który podług taksy sądowej na 1790 tal. 24 sgr. 7 d. oszacowanym został, na wniosek jednego z wierzycieli dla długów publicznie najwięcej dającemu, sprzedany być ma, do czego wyznacza się termin na

dzień 22. Listopada r. b.

o godzinie 10. zrana przed Referendaryuszem Sądu Ziemiańskiego Ruedenburg w naszej izbie instrukcyjnej, na który zdolność kupna mających, z tém oznajmieniem zapożyczamy, iż przyderzenie nastąpi, jeżeli prawne przyczyny na przeszrodzie nie będą.

Poznań dnia 1. Sierpnia 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTAJNY.

Expdyccya główna kontraktu dzierzawy i zastawu między W. Generałem Jozefem Niemowieskim a Ur. Rochem Drwęskim w dniu 24. Czerwca 1805. roku o dobra Opalenica i Silinko przy zapożyczeniu kapitału 53,333 Tal. 10 sgr. przed Notaryuszem Krause zawartego, zaginęła Ur. Drwęskiemu i dotychczas wysledzoną być niemoże i na wniosek jego dokument ten niniejszem publicznie proklamuje się.

Wzywamy przeto posiadziela kontraktu tego i wszystkich, którzy pretensye z niego mieć mniemają, oraz successorów i cessionaryuszow ich, aby się na termin

dnia 11. Października r. b.

z rana o godzinie 10. przed deputowanym R. S. Z. Kaulfufs w izbie naszej instrukcyjnej, albo osobiście, albo przez wylegitymowanych plenipotentów stawili, pretensye swe udowodnili, gdy w razie przeciwnym dokument ten amortyzowanym zostanie.

Poznań dnia 16. Maja 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTAJNY.

Gdy Marcin Kołodzki w urzędzie swym jako Exekutor przy podpisanym Sądzie zawieszonym został, przeto wszyscy ci, którzy do niego z jego urzędowania pochodzące pretensye mieć mniemają i kaucyi jego trzymać się chcą, niniejszem zapożyczają się, aby takowe w dniu

5mym Listopada r. b.

przed Referendaryuszem Sądu Ziemiańskiego Rüdemburg, zrana o godzinie 10. w naszej izbie instrukcyjnej wyznaczonym terminie zameldowali i należycie udowodnili, w przeciwnym bowiem razie, z swemi pretensjami do kaucyi odejści i tylko do osoby lub iego majątku odesłani będą.

Poznań d. 8. Sierpnia 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Na dobrach Simianicach w Powiecie Ostrzeszowskim położonych, do JW. Hrabiego Ignacego Szembek należących, dla Maryanny z Rzezińskich zamężnej Więckowskiej, podług wykazu hipotecznego z dnia 8. Kwietnia 1797. i inskrypcyi z dnia 29. Września 1787., summa tal. 1333 dgr. 8 lub Zł. polsk. 8000 z prowizją po piątę od sta Rubr. II. Nr. I. jest zapisana.

Właściciel dobr tychże, JW. Hrabia Szembek prowokuje na wystawienie sądowego, do wymazania zdolnego kwitu i extradycją, lub umorzenie inskrypcyi de dato Wieluń dnia 29. Września 1787. na Tal. 1333 dgr. 8 lub Zł. polsk. 8000.

Końcem wystawienia kwitu takowego do wymazania zdolnego i extradycyi inskrypcyi de dato Wieluń dnia 29. Września 1787. termin na dzień 11. Października

przed Deputowanym W. Referendaryuszem Krzydźińskim o godzinie 10. zrana w miejscu posiedzenia Sądu naszego wyznaczwszy, wzywamy Maryannę z Rzezińskich Więckowską, iako i bydz mogących successorów lub es-syonaryuszów téżże, lub tych, którzy innym jakowym sposobem w prawa iey wstąpili, aby w dniu rzezonym się stawili, kwit wystawili i inskrypcją złożyli, inaczey bowiem z pretensjami swemi do należytości w mowie będącący prekludowanemi zostaną, i wieczne w téj mierze nakazane im będzie milczenie.

Krotoszyn dnia 20. Czerwca 1825.

Krolewsko - Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYJNY.

Wieś ślachecka Słaboszewko w Powiecie Mogilńskim sytuowana, która wraz z przynależnościami według sądowey taxy na 25,451 tal. 8 sgr. oszacowaną została, na wniosek realnych wierzycieli drogą publicznej licytacyi naywyżey podajacemu sprzedaną bydz ma-

Tym końcem wyznaczone są trzy terminy licytacyi, to jest

na dzień 23. Sierpnia r. b.,

na dzień 23. Listopada r. b.,

termin zas ostateczny

na dzień 24. Lutego 1826.

zrana o godzinie 9. przed Deputowanym Assessorem Sądu Ziemiańskiego W. Schwürz w sali Sądu tutejszego. O tych terminach uwiadomia się zdolnych posiadania nabywców, z tém oświadczeniem, że w ostatnim terminie wieś rzezona naywyżey podajacemu przybitą zostanie, jeżeliby prawne niezaszły powody.

Instrument detaxacyi iako téż warunki sprzedania w registraturze naszej przeyrzane bydz mogą, gdzie każdemu Interessentowi jest wolno podania przeciw teyże taxie swych zarzutów. Zarazem wzywa się ninieyszemu publicznie z pobytu swego niewiadomych realnych wierzycieli, iako to Ur. Fakundego Głiszczynskiego i successorów Marcina Pannka, aż by na powyżey wyznaczonych terminach licytacyjnych swych praw dopiñowali, a to z tém zagrożeniem, że w razie niestawienia się wieś rzezona naywyżey podajacemu, jeżeli prawne zachodzić nie będą przeszkody, przybitą zostanie, i po wylczeniu summy szacunkowey wymazanie ich długu bez produkowania zasadzajacego się na tém dokumencie, nastąpi.

Gniezno dnia 25. Kwietnia 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

Dnia 21go Września r. b. zrana o 9. godzinie, mają na wyższy rozkaz siedemdziesiąt jeden do służby kawaleryi niezdatne konie na Wilhelmplacu tu w miejscu publicznie więcęcy dajacemu za gotową zapłatą w brzmia-cym pruskim kurancie sprzedane bydz, do czego się kupna ochotę mających ninieysz-mym zaprasza.

Poznań dnia 27. Sierpnia 1825.

Tymczasowy Dowódzca 6go pułku ułanów,

v. Szerdahelly.

Szkoła Panińska.

Mam honor uwiadomić Szanowną Publiczność, iż Instytut edukacji młodych Panienek, od 1. Września r. b. pod imieniem moim utrzymywać będę. Oprócz zwyczajnych dotąd nauk języków, iak polskiego, niemieckiego i francuskiego, pięknego pisania, rachunków, geografii, historii, hafu, muzyki, tańców, malowania, będą mogły Panienki w miarę życzenia Rodziców doskonalić się w wszelkich robotach białogłowskich, iako to: w białem szyciu, robieniu sukien, strojów, w wszelkich robotach igliczkowych zwyczajnych i przedniejszych i t. p. Pozyskawszy już dla siebie przez wieloletni ciąg czasu wielu Rodziców zaufanie, również i na przyszłość zasługiwać sobie na nie, nayusilniejszém moim będzie staraniem.

w Poznaniu dnia 29. Sierpnia 1825.

Teressa Trymailowa,
w rynku pod No. 91.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 5. Września 1825.	Papiera- mi	Gotowi- zną
	<i>po</i>	<i>po</i>
Oblięi dłuęu państwa	90½ pCt.	90½ pCt.
Premie oblięów dłuęu państwa	207 =	—
Oblięi bankowe aż do włączenie lit. H.	—	92½ "
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	—	89½ "
Zachodnio-Pruskie listy zastawne nieędyś polskiego u- działu	88½ "	88 "
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	96 "	—
Wschodnio-Pruskie	92½ "	91½ "
Szląskie	—	104 "

Poznań dnia 9. Września 1825.

Kurs oblięów miasta Poznania . . . . . 50½ — 4. od 100.